

Norsk Folkehjelp

Fagbevegelsens solidaritetsorganisasjon

HK i Norge

Myanmar
Handel og Kontor i Norge
Statusrapport 2017–2020

TUSEN TAKK FOR SOLIDARITETSSAMARBEIDET!

Norsk Folkehjelps visjon er solidaritet i praksis. Å ha en samarbeidspartner som Handel og Kontor i Norge som bygger på de samme verdiene som oss, er viktig for å kunne nå de målene vi setter oss og for å motivere oss til å gjøre et godt arbeid.

Handel og Kontor har lange tradisjoner for solidaritetsarbeid, og har siden 2010 støttet Norsk Folkehjelps internasjonale solidaritetsarbeid. I 2017 inngikk forbundet en ny langsiktig, fireårig samarbeidsavtale (2017–2020) om vårt Norad-støttede utviklingsarbeid i Myanmar.

Landet har fortsatt store utfordringer etter over 50 år med militærdiktatur og undertrykkelse. Ved valget i november vant Aung San Suu Kyis parti NLD og styrer videre de neste fem årene. Selv om vi har sett tydelige demokratiske framskritt i Myanmar siden juntaregimet, har det militærstøttede partiet USDP dessverre fortsatt mye av den lovgivende makta i landet.

Den økonomiske støtten fra Handel og Kontor på 250 000 kroner årlig har bidratt til at våre partnerorganisasjoner står bedre rustet i freds- og demokratiarbeidet i landet. Dette gjøres blant annet gjennom arbeid for kvinners rettigheter, slumbeboeres rettigheter, ytrings- og organisasjonsfrihet og for en mer rettferdig fordeling av naturressursene. Stadig flere arbeidere organiserer seg, og aktivister samler seg i større nettverk – noe som er med på å styrke demokratiet. Dette er noe vi har jobbet med lenge, og som vi ser gode resultater av. Sammen står vi så mye sterkere i dette viktige arbeidet.

I tillegg har både forbundet, klubbene, avdelingene og regionene bidratt med økonomisk støtte til andre deler av vårt arbeid i perioden. Vi takker Handel og Kontor for solidariteten og engasjementet, og ser fram til videre samarbeid.

Henriette Killi Westhrin
generalsekretær, Norsk Folkehjelp

Norsk Folkehjelp er fagbevegelsens humanitære solidaritetsorganisasjon. Vi jobber med internasjonalt utviklingsarbeid, sanitet og redningstjeneste, humanitær mine- og eksplosivrydding og flyktning- og integreringsarbeid. Norsk Folkehjelp har rundt 13 200 medlemmer i Norge, og 2300 ansatte i 40 land.

NORSK FOLKEHJELP I MYANMAR

I 2020 er det 16 år siden Norsk Folkehjelp startet opp i Myanmar. Siden den gang har landet endret seg mye, men det er fortsatt en lang vei å gå i fredsprosessen mot et demokratisk samfunn.

I oppstarten i 2004 var Norsk Folkehjelp hovedsakelig engasjert i landbruksprosjekter, som en måte å få innpass på i et land hvor myndighetene anså enhver form for politisk arbeid som svært truende.

Etter hvert som det politiske klimaet begynte å endre seg rundt 2009, søkte Norsk Folkehjelp i økende grad å støtte prosjekter med en mer direkte og tydelig politisk dimensjon.

I dag støtter vi i hovedsak prosjekter knyttet til demokratisering, likestilling, menneskerettigheter og naturressursforvaltning, samt støtte til den pågående fredsprosessen mellom regjeringen og de ikke-statlige væpnede gruppene i etniske minoritetsområder. Det sivile samfunnet i Myanmar har spilt en sentral rolle i å

konsolidere den politiske overgangen til demokrati, og for å holde fred og omfordeling av ressurser høyt på den politiske dagsordenen.

Forventningene til at regjeringen skal oppnå en fredelig løsning på konflikten med de etniske væpnede gruppene er på et lavpunkt. For noen år siden ble det gjennomført konkrete tiltak for å få til våpenhviler; nå står den politiske prosessen i stampe i de sørøstlige delene av landet, og konflikten i nordøst har blusset opp igjen. Både situasjonen på bakken og de pågående forhandlingene viser at det er langt igjen til en endelig fredsløsning.

I dag samarbeider Norsk Folkehjelp med ca. 30 ulike organisasjoner og nettverk i Myanmar. Vi støtter noen av de mest

politiske og progressive organisasjonene i landet som har bidratt til å styrke den demokratiske prosessen og mobilisere for reformer. I tillegg er Norsk Folkehjelps program for humanitær nedrustning til stede i Myanmar. Siden 2012 har vi overfor myndighetene bidratt med minekunnskap og kartlegging av miner og eksplosiver gjennom samtaler med lokalbefolkningen.

Utgitt av: Norsk Folkehjelp
Trykk: LO Media
Layout og tilrettelegging: Kirsti Knudsen og Anne Vines
Foto: Norsk Folkehjelp
Tekst: Norsk Folkehjelp og Jan-Erik Østlie/FriFagbevegelse

AKHAYA – SJEF I EGET LIV

Norsk Folkehjelps partnerorganisasjon Akhaya Women ble etablert i 2008, av kvinner – for kvinner. De kjemper for et Myanmar der kvinner kan leve i trygghet og fred, fri fra alle former for vold, med stor innflytelse over samfunnsutviklingen og egne liv.

Kvinneorganisasjonen, som støttes av Handel og Kontor, har siden starten hjulpet mer enn 700 overlevende etter kjønnsbasert vold. Sakene omfatter alvorlig skade, voldtekt, familievold, seksuelle overgrep og -trakassering, og menneskehandel. Akhaya ble stiftet av Ma Htar Htar etter at hun selv fikk føle på det skjeve kjønnsrollemønsteret som preger alt i Myanmar. I dag er organisasjonen en kraftfull aktivistorganisasjon som er synlig i mediene og tydelig overfor både myndigheter og menn med makt.

Kjønnsbasert vold er for svært mange å anse som tabu. Derfor er det store mørketall når det gjelder voldshendelser, og Akhaya blir stadig møtt med motstand fra både menn og kvinner når temaet tas opp. I tillegg til å bistå med praktisk og emosjonell hjelp i de enkelte sakene, arbeider organisasjonen for å endre samfunnets holdninger for å forhindre vold på lang sikt. De er opptatt av å øke menns engasjement i kampen mot kjønnsbasert vold, og involverer nabolag i å få slutt på den stilltiende aksepteringen av volden. De ønsker også å endre holdningene blant offentlige tjenesteytere som politi og sosialarbeidere. Gjennom å øke kunnskapen om kjønnsbasert vold og overlevende etter den, håper Akhaya på at det offentlige vil tilby bedre tjenester og bidra til at det skjer endringer i folks hverdag.

SKOLERING AV POLITIET

Kombinasjonen av å yte konkret hjelp og drive påvirkningsarbeid overfor befolkning og myndigheter har vist seg å være effektiv i et land der vold mot kvinner av mange blir sett på som normale hendelser. Fra mars til desember 2020 avholdt Akhaya to seminarer for politibetjenter, og for første gang ble *16 Days of Activism*-kampanjen gjennomført i samarbeid med politistyrken i Myanmar – denne gangen naturligvis digitalt. Mer enn 100 politifolk deltok i arrangementet.

Ifølge Akhaya har det skjedd store forandringer i politiets holdninger. Nå opplever stadig flere kvinner at de kan oppsøke politistasjonen og anmelde voldssaker uten

å bli ydmyket. Det skjedde ofte tidligere fordi mange politibetjenter betraktet vold og overgrep som en naturlig del av kvinners hverdag. Akhaya understreker imidlertid at selv om holdningene endres, er det fremdeles mange overgripere som får lave straffer og løslates kort tid etter at de er arrestert.

RELIGIØS LEDER STRAFFET

Et sterkt og vellykket eksempel på Akhayas innsats og engasjement er saken om en tolv år gammel skolejente som fødte et barn etter å ha blitt voldtatt av en religiøs leder fra hun var ti. Den religiøse lederen truet familien til taushet, lokket med økonomisk kompensasjon og forsøkte å få jenta bortgiftet til en mann fra landsbyen. Å gå til rettslige skritt mot religiøse ledere er alltid komplisert i Myanmar, siden det må behandles i religionsdepartementet i tillegg til den vanlige rettsprosessen. Skolejentas sak ble derfor utsatt i ett år før den ble politianmeldt og til slutt endte med rettssak.

Akhaya ble kontaktet av jentas familie, og sørget for at hun fikk psykologisk hjelp og et sikkert sted å bo. De sørget også for at det ble tatt en DNA-test, noe som sjelden forekommer i Myanmars rettssystem. Etter

intens lobbying overfor det mektige religionsdepartementet ble saken til slutt ført for retten, med DNA-testresultatet som hovedbevis. Etter to år og 65 rettsmøter ble lovbrakeren dømt til 20 års fengsel.

UTFORDRER TRADISJONENE

Grunnlaget for Akhayas metode i arbeidet mot kjønnsbasert vold er å bidra til å gjøre kvinner sterke nok til å sette spørsmålstegn ved det tradisjonelle synet på kvinners kropp/seksualitet og sosiale normer for maskulinitet. Kvinnene oppfordres til å utfordre kjønnsstereotypene i sine familier og nabolag for å bringe likestilling til hjem og samfunn.

I desember 2019 gjennomførte Akhaya en flere dagers samling for overlevende etter kjønnsbasert vold og deres familied medlemmer. De fikk møte jurister, interesseorganisasjoner og representanter for myndighetene, og kunne diskutere sine saker åpent og fortelle om slitet for å få tilgang til juridisk beskyttelse og hjelp fra det offentlige. Dette var en milepæl fordi det var en veldig sjelden mulighet for overlevende til å snakke direkte med beslutningstakere på høyt nivå.

Delegasjonen fra Handel og Kontor møtte en engasjert og svært opprøpt Ma Htar Htar (i midten) som orienterte om kvinners manglende rettigheter og innflytelse i Myanmar.

ENDELIG FRI ETTER ÅRELANG VOLD

Da hun var 20 år ble Ma Cho overfalt og hardt skadet av ekskjæresten som hun hadde slått opp med noen måneder tidligere, nettopp på grunn av hans voldelige oppførsel.

– Jeg nektet å la det knekke meg fullstendig, sier den 24 år gamle kvinnen fra Myanmar, og deler historien om hvordan hun overlevde den traumatiske voldshendelsen.

Den dagen angrepet skjedde, dukket gjerningsmannen opp tidlig om morgenen på Ma Chos jobb og forsøkte å overtale henne til å komme tilbake til ham. Da hun avviste ham, stakk han henne med en saks.

– Jeg mistet et øye, og halve ansiktet ble ødelagt av stikksårene, sier hun, og forteller at hun lå på sykehuset i nesten to måneder og måtte ha oppfølgende behandling i ett år.

– I begynnelsen var jeg i en desperat situasjon; jeg var deprimeret og turte ikke å bevege meg utendørs. Jeg ønsket til og med å dø. Men jeg forsøkte å komme meg på beina igjen, på grunn av familien min og dem som virkelig er glad i meg.

GIKK RETTENS VEI

Ma Cho bestemte seg etter hvert for å gå til sak mot ekskjæresten. Med hjelp fra kvinneorganisasjonen Akhaya Women, som hjelper overlevende etter kjønnsbasert vold i Myanmar, begynte hennes kamp for rettferdighet.

– Da overfallsmannens far skjønte at det ville bli rettsak, kom han med trusler, sier Ma Win Win Khaing, som håndterte saken fra Akhaya Women. Hun forteller at faren fotograferte henne da hun besøkte Ma Cho på sykehuset, og kom med verbale trusler for å få stoppet hennes engasjement i saken.

Han oppsøkte også Ma Cho og hennes familie på sykehuset for å få stanset rettsaken mot sønnen.

Overfallsmannen, som var i politiets varetekt, kom også med trusler mot Ma Cho under rettsmøtene. Hun lot seg ikke skremme, og fortsatte arbeidet for å oppnå rettferdighet. Til slutt, etter ett år i retts-systemet, vant hun. Lovbryteren ble dømt til 14 års fengsel med hardt arbeid. Anklagene lød på drapsforsøk og å med overlegg ha forårsaket alvorlig skade.

TORTUR – IKKE KJÆRLIGHET

Akhaya Women dekket alle utgiftene i forbindelse med rettsaken, betalte sykehusregninger, medisiner, bolig og transport for Ma Cho mens rettsaken foregikk, og hjalp henne også med å gjenoppbygge livet sitt og fullføre universitetsutdannelsen.

– Det var sårende å høre all sladder og at folk mente at jeg fikk som fortjent da jeg ble overfalt, men Akhaya oppmuntring og arbeid for å skape større kunnskap om vold mot kvinner ga meg styrke, sier Ma Cho.

I ettertid ser hun at grunnen til at hun ble værende i et voldelig forhold i tre år var at hun feilaktig trodde at kjærestens handlinger var et resultat av kjærlighet og at han ville endre seg med tida. Hver gang de kranglet eller han så henne snakke med andre menn, endte det med ørefiker og knyttneveslag.

– Jeg innbilte meg at det skjedde fordi han elsket meg så høyt, sier Ma Cho. – Nå ønsker jeg at jenter og kvinner skal vite at dette ikke er kjærlighet – det er tortur. Jeg vil at de skal bli sterke nok til å stå imot slike handlinger.

Ma Cho bor nå sammen med sin mann og deres to år gamle datter i hjembyen sin, og lever av å selge skjønnhets- og hudprodukter. Av og til deltar hun i folkeopplysningskurs som har som mål å få en slutt på den kjønnsbaserte volden.

ØKT BEVISSTHET OM VOLD

Nesten tre firedeler av kvinnene i Myanmar som blir utsatt for vold fra partnere og familiemedlemmer aksepterer handlingene og tror at de skjer på grunn av kjærlighet. Likevel har flere kvinner og jenter – takket være opplæringsprogrammene til Akhaya Women og andre kvinnegrupper – de siste årene innsett at vold aldri er akseptabelt.

– For fem år siden var det mange i Myanmar som ikke visste hva kjønnsbasert vold er, men nå har de større kunnskap om både dette og familievold, sier Ma Htar Htar, stifter og leder av Akhaya. – Når folks bevissthet om overgrep og vold øker, blir også flere saker anmeldt.

Hun understreker imidlertid behovet for mer omfattende hjelp til overlevende, som juridisk assistanse, krisesentre, rådgivning og hjelp til å gjenoppbygge sine liv etter de forferdelige opplevelsene. Hun etterlyser også økonomisk støtte fra myndighetene til grupper som arbeider for overlevende etter kjønnsbasert vold.

– Det hjelper ikke å bare høyne folks bevissthet om vold; skal overlevende få beskyttelse må vi også sette inn konkrete hjelpetiltak, sier hun. – Likevel, skal vi få bukt med volden på lang sikt, må vi starte med den enkelte familien og få voldelige menn til å innse at de må begynne å behandle sine koner og døtre med respekt. Etter å ha deltatt på våre seminarer må de love at det aldri mer skal forekomme vold i deres hjem, sier Ma Htar Htar.

Ma Cho er ikke kvinnens virkelige navn.

Ungdommen deltar i Good Men Campaign – som Akhaya Women står bak – for å øke bevisstheten om seksuell trakassering, både verbale og fysiske handlinger rettet mot kvinner.

NYE VEIER TIL GODT SAMARBEID

I februar 2020 dro en delegasjon fra Handel og Kontor til Myanmar for å bli bedre kjent med arbeidet til Norsk Folkehjelps partnerorganisasjoner som forbundet støtter gjennom samarbeidsavtalen.

Forbundsleder Christopher Beckham og delegasjonen ga Norsk Folkehjelps partnerorganisasjoner i Myanmar gode innspill og eksempler på hvorfor organisering er så viktig for å ha velfungerende demokratiske prosesser i en organisasjon.

Programmet ble lagt opp for å gi delegasjonen kunnskap om situasjonen i Myanmar, forståelse for hvordan partnerorganisasjonene jobber og innsikt i hva innsatsen betyr for å bedre hverdagen for folket i landet. I sum skal dette bidra til økt kunnskap i HK og større engasjement for det internasjonale arbeidet som støttes i Myanmar.

Etter ønske fra Norsk Folkehjelp i Myanmar ble det under et to dagers seminar, som partnerorganisasjonene deltok på, lagt opp til en workshop med temaene maktbalansen i et bedriftsdemokrati og hvordan god

organisering kan bidra til endring. Dette var første gang Norsk Folkehjelp under et delegasjonsbesøk benyttet seg av den kompetansen et forbund har på dette området.

HK-delegasjonen ga et innblikk i hvordan et godt bedriftsdemokrati fungerer og viktigheten av organisering. Deltakerne ble deretter inndelt i grupper, og delegasjonen var moderatorer under gruppemøtene og gjennom oppgaveløsningen. Til slutt ble oppgavene presentert i plenum.

Evalueringen viste at deltakerne fikk ny lærdom og nye tanker om dagens situasjon

i sine organisasjoner og hvordan et framtidig drømmescenario kunne være. Norsk Folkehjelp vil i framtida legge opp til at også andre forbund som er på delegasjonsbesøk skal dele sin organisasjonskompetanse med samarbeidspartnerne.

MØTE MED FAGBEVEGELSEN

Under besøket fikk HK-delegasjonen også møte fagbevegelsen i Myanmar, representert ved CTUM (Confederation of Trade Unions Myanmar). Av en arbeidsstyrke på over 22 millioner er det få organiserte, og CTUM, som er den største paraplyorganisasjonen i landet, har bare rundt 70 000 medlemmer. En tredel av disse er kvinner.

Det finnes en mengde små forbund i landet for de ulike yrkene, men få av disse klarer å samle seg under én paraply som flere gjør i CTUM. En av de virkelige store utfordringene er at mange av landets arbeidstakere nær sagt hele livet har vært styrt av regimet og manglende tiltro til alt som har med samlende maktfaktorer å gjøre, og det gir få organiserte. Et annet hinder for organisering, og som ikke bare Myanmar står overfor, er arbeidsgiverens taktikk med å tilby økt lønn til dem som ikke organiserer seg. Minstelønn er vedtatt på nasjonalt nivå, men ikke innenfor de ulike bransjene. Dette slår veldig skjevt ut, og det er vanskelig for den fragmenterte fagbevegelsen å forhandle fram gode avtaler.

ØKT VOLD UNDER PANDEMIEN

Som i mange andre land har forekomstene av kjønnsbasert vold i Myanmar økt under koronapandemien. Akhaya Women har – som den eneste organisasjonen i landet som arbeider med dette spørsmålet – opplevd en stor økning i antall henvendelser siden slutten av mars. Fra januar til 22. mars 2020 mottok organisasjonen 15 rapporter fra voldsofre som trengte deres hjelp. Etter at regjeringen innførte portforbud og strenge

covid-19-restriksjoner 23. mars, ble det fram til 31. mai rapportert 62 volds- og overgrepssaker. 45 av dem dreide seg om familievold. For å kunne håndtere denne økningen effektivt, åpnet Akhaya Women ytterligere to krisesentre, utvidet hotline-telefonlinjene fra to til seks og ga opplæring, råd og støtte til lokale partnergrupper på 15 steder i landet. Slik kan organisasjonen yte bistand selv om den har base i Yangon.

HARDT LIV I YANGONS SLUMSTRØK

Myanmar het en gang Burma og var et av de rikeste landene i Sørøst-Asia. Det står fortsatt igjen en mengde forgylte pagoder og religiøse templer fra storhetstida, men nå er landet et av verdens fattigste.

I landets største by Yangon bor 500 000 mennesker i slummen, med få rettigheter og under svært dårlige kår. De mangler ID-papirer og betaler heller ikke skatt av det lille de tjener som dagarbeidere. De fleste av dem er internflyktninger etter syklonen som raserte store områder helt sør i Myanmar i 2008. Da ble jordbruksområdene ødelagt, og siden det var lite hjelp å få fra myndighetene valgte folk å flytte til storbyen og etablere seg rundt de store industrisonene.

En av Norsk Folkehjelps 30 samarbeidspartnere i landet som får støtte fra Handel og Kontor er Paung Ku (PK),

tidligere et konsortium av internasjonale og lokale organisasjoner som ble etablert i 2007 for å styrke sivilsamfunnet. I 2013 gikk sammenslutningen over til å være en uavhengig lokal partnerorganisasjon som støtter lokale grasrotgrupper – økonomisk og med kapasitetsbygging. Arbeid med land- og naturressursrettigheter og kvinners rettigheter er også inkludert i arbeidet PK støtter opp om.

Blant PKs partnere er Bedar Social Development Group, som ble grunnlagt for å støtte og aktivisere de mange hundre tusener som bor i slummen nær Yangons mange industrisoner. Arbeidet er basert

på frivillighet, og er konsentrert om sosialt arbeid og rettigheter for slumbeboerne. De jobber også for å skape større forståelse og empati i samfunnet generelt for folk som bor i slummen.

– Paung Ku ligner ikke på noen annen organisasjon her fordi den alltid tar utgangspunkt i bærekraftig utvikling og aldri fraviker prinsippene om menneskerettigheter, sier Saw Keh Zer, programkoordinator i Bedar. – Selv om vi ikke hadde fått økonomisk støtte fra PK, ville vi fortsette samarbeidet. Vi har det samme verdigrunnlaget, og mener at organisering er en viktig og effektiv måte å styrke lokalsamfunnet på.

Bedar er helt avhengig av frivillige for å få utført arbeidet sitt. Ungdom fra slummen og andre steder i Yangon har engasjert seg i å gjøre hverdagen bedre for de mange slumbeboerne.

BAKGRUNN MYANMAR

Fram til 1948 var Burma en britisk koloni. Fjorten år senere tok militæret over ledelsen i landet, som nå ble kjent som ett av verdens mest brutale militærregimer, og fordømt av det internasjonale samfunnet for grove brudd på menneskerettighetene. I 2011 startet en reformprosess. Fire år senere vant Aung San Suu Kyi og hennes parti Nasjonalligaen for demokrati (NLD) det første frie valget på over 50 år. Fortsatt liker ikke vanlige folk å snakke om politikk. At 25 prosent av parlamentet er utpekt av militæret, noe som er nedfelt i grunnloven av 2008, kan være noe av grunnen til dette. I den siste tida har også antallet politiske fanger økt. Frie medier er mer eller mindre ikke-eksisterende.

Facebook er en stor maktfaktor, all den tid folket ikke stoler på mediene. Også fagbevegelsen står veldig svakt. Bare i bedrifter med mer enn 30 ansatte har arbeidstakerne lov til å organisere seg.

Norsk Folkehjelp har vært i landet siden 2004, men fikk først offisiell status som bistandsorganisasjon i 2009.

VERRE UNDER PANDEMIEN

Livet i slummen har blitt enda hardere under covid-19-pandemien, kan programkoordinator Saw Keh Zer, fortelle.

– En viktig del av arbeidet vårt er å bidra til at slumbeboerne kan organisere seg og slåss for sine rettigheter. En stor utfordring i 2020 har vært at det på grunn av pandemien ikke var mulig å samle folk til større arrangementer. Folks situasjon har også forverret seg fordi fabrikkarbeidernes lønninger har blitt lavere, og mange av dagarbeiderne har mistet jobben helt.

Bedar støtter beboernes organisering i lokale grupper for å rydde opp i gatesøppelet, siden dette ikke er del av det offentlige tilbudet i Yangon. De bidrar også til at ungdommen har aktiviteter gjennom idrett og kultur. Men dette skjer ikke uten motstand.

– Etter hvert som arbeidet har gitt resultater har det også medført negativ oppmerksomhet fra myndighetene, og landeierne har i økende grad leid inn væpnede gruppene for å rydde opp i slumområdene, sier Saw Keh Zer. – Selv om vi lever i slummen, har vi

MYANMAR

Offisielt navn:

Republikken Myanmarunionen

Styreform: **Republikk**

Hovedstad: **Nay Pyi Taw**

Flateinnhold: **676 578 km² (litt større enn Frankrike)**

Folketall: **56,6 millioner**

Religion: **Buddhister (87,9 %), kristne (6,2 %), muslimer (4,3 %)**

Gjennomsnittsalder: **29,2 år (Norge: 39,5 år)**

Forventet levealder: **69,3 år (Norge: 82 år)**

Innbyggere under 24 år: **43 %**

(Norge: 30 %)

BNP pr. innbygger: **6300 USD (2017)**

(Norge: 91 781 USD, 2019)

menneskerettigheter som borgere av landet. Sammen må vi slåss for en bedre framtid.

Under koronaepidemien i 2020 har Bedar forsynt slumbeboerne med smittevernutstyr og gitt basismatvarer til fattige husholdninger. De har også støttet familier som utsettes for tvangsutkastelse, og drevet kapasitetsbygging for ungdomsgrupper i slummen. De har organisert små sparegrupper til boligfond og tatt initiativet til opprettelse av hagebruk i urbane strøk. Arbeidet med å utvikle nye boligprosjekter – i samarbeid med en gruppe unge arkitekter – er midlertidig satt på vent på grunn av pandemien.

DELEGASJONEN HAR ORDET

Etter besøket i Myanmar i februar 2020 satt delegasjonen fra Handel og Kontor igjen med mange sterke inntrykk fra besøkene hos fagbevegelsen og Norsk Folkehjelps samarbeidspartnere. Her forteller fire av dem litt om hva de opplevde, og hvorfor det er viktig at HK viderefører samarbeidet.

1. Hvorfor er det så viktig at HK engasjerer seg i Myanmar?
2. Hva gjorde størst inntrykk på deg under besøket?

Christopher Beckham

Christopher Beckham

FORBUNDSLEDER

1. Myanmar er i en brytningstid, fra militærregime til demokrati. Det er viktig at HK er til stede og støtter organisasjoner og grasrotbevegelser som er med på å skape engasjement og demokrati. Norsk Folkehjelp er en viktig samarbeidspartner for HK i Myanmar. Med lokal tilstedeværelse kjenner de samarbeidspartnere og klarer å følge den politiske utviklingen.

2. Pågangsmotet til alle vi traff. De ønsket å utgjøre en forskjell for samfunnet og ville ha demokrati. Det tristeste jeg opplevde var besøket i slummen. Det var en bunnløs fattigdom. Arbeidet som gjøres i dette området er helt avgjørende for Myanmar som demokrati. Ulikheten er enorm i landet, og ved å bygge en sterk fagbevegelse og andre organisasjoner som kjemper for likestilling og mot ulikhet, kan Myanmar etter hvert bli et demokrati.

Henrik Drivenes

LEDER HK UNG

1. Myanmar er ennå ikke en demokratisk stat, men liberaliseringen fra militærregime til hybridregime har åpnet opp for et organisasjonsliv. Da er det viktig at vi som forbund er til stede for å bistå organisasjoner som har samme politiske utgangspunkt som HK og Norsk Folkehjelp. Under besøkene til partnerorganisasjonene var det

tydelig å se at støtten vår er viktig i solidaritetsprosjektet. Byggingen av sivilsamfunn, demokrati og rettigheter går hånd i hånd. Siden det er usikkert om utviklingen går i en demokratisk eller autokratisk retning, er det viktig at det bygges et sterkt organisasjonsliv som kan tippe vektskåla mot demokratisering. Spesielt nå i en tid hvor staten er under etterforskning for folkemord, brudd på folkeretten og krigsforbrytelser.

2. De sterkeste inntrykkene var møtene med Akhaya, CTUM og samfunnshuset i Mandalay. Hos Akhaya så vi hvor sterkt de patriarkalske strukturene står i Myanmar. Det handler ikke bare om det tradisjonelle synet at menn skal arbeide og kvinner stelle hjemme. Det er så dyptliggende holdninger som at kvinner skal være barneprodusenter, og noe så tullete som at mensen er noe som er veldig skittent og krever at håret må klippes. Da var det veldig imponerende å møte en så sterk kvinneveretthetsforkjemper som lederen av Akhaya, Ma Htar Htar.

Det er alltid givende å møte fagorganiserte, spesielt med erfaringer fra andre land. Møtet med fagforbundet CTUM gjorde inntrykk på meg fordi det viste hvor nytt organisasjonslivet er i Myanmar. De er i startfasen, som LO var på begynnelsen av 1900-tallet. Jeg er utrolig spent på å se utviklingen av CTUM.

Besøket på samfunnshuset gjorde også sterkt inntrykk fordi det viste hvor kontroversiell

Rohyngia-krisen er i Myanmar. Det finnes utrolig progressive krefter i landet, men selv blant disse er dette et konfliktspørsmål. Det finner jeg svært bekymringsverdig.

Tone Cathrine Hartz

MEDLEM FORBUNDSSTYRET

1. Det er viktig at HK fortsetter engasjementet i solidaritet med organisasjonene i Myanmar som kjemper for demokrati og rettigheter i arbeidslivet. Det er også viktig at vi er med på å legge press på produsentene med tanke på klima, miljø og ikke minst barnearbeid.

2. Fattigdommen gjorde sterkest inntrykk, og engasjementet til dem vi møtte, som prøver å endre sin verden.

Roy Kristiansen

MEDLEM FORBUNDSSTYRET

1. Myanmar står i en demokrati-krise og trenger bistand fra internasjonale organisasjoner. Norsk fagbevegelse generelt og HK spesielt bør og skal stille opp for fagforeningskamerater i demokrati-byggingen. Fagbevegelsen og andre organisasjoner i Myanmar trenger vår støtte i dette arbeidet.

2. Det er mye som kan trekkes fram, men det som kanskje gjorde størst inntrykk var hvilken stor rolle de mange sterke kvinnene har når det gjelder å utvikle demokratiet i landet.

Henrik Drivenes

Tone Cathrine Hartz

Roy Kristiansen

GI DITT BIDRAG

Alle HKs klubber, avdelinger og regioner oppfordres til å bidra økonomisk til arbeidet i Myanmar. Det kan enten gjøres ved å opprette en egen innsamling på Facebook eller Spleis, til vippsnummer 10145 eller direkte gjennom bank til kontonummer 9001 08 76000. Husk å merke støtten med «Myanmar».

FÅ INFORMASJON

For mer informasjon og spørsmål, kontakt: Inger Helene Vaaten i HK, tlf.: 900 34 214, e-post: inger.helene.vaaten@hkinorge.no eller Are Stranden i Norsk Folkehjelp, tlf.: 911 33 226, e-post: arest@npaid.org

FØLG OSS

facebook.com/folkehjelp
twitter.com/norskfolkehjelp
Norsk Folkehjelp PB 8844 Youngstorget
0028 OSLO
Tlf.: 22 03 77 00
www.folkehjelp.no